EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 03 04
COM(2024) 96 final

2024/0053 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos, Islandijos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės susitarimo dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. EEE finansinio mechanizmo, Norvegijos Karalystės ir Europos Sąjungos susitarimo dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. Norvegijos finansinio mechanizmo, Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos Karalystės susitarimo papildomo protokolo ir Europos ekonominės bendrijos ir Islandijos susitarimo papildomo protokolo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą (toliau – EEE susitarimas) Islandija, Lichtenšteinas ir Norvegija (toliau – EEE narėmis esančios ELPA valstybės) gali visapusiškai dalyvauti bendrojoje rinkoje. Todėl nuo šio susitarimo įsigaliojimo 1994 m. pagal jo 115 straipsnį šios trys šalys taip pat padėjo mažinti ekonominius ir socialinius skirtumus Europos ekonominėje erdvėje. Be to, Norvegija prie to prisidėjo atskiru savo finansiniu mechanizmu. Naujausi finansiniai mechanizmai nustojo galioti 2021 m. balandžio 30 d.[1]

Atsižvelgdama į nuolatinį poreikį mažinti ekonominius ir socialinius skirtumus Europos ekonominėje erdvėje, 2021 m. gegužės 20 d. Taryba įgaliojo Komisiją pradėti derybas su Islandija, Lichtenšteinu ir Norvegija dėl susitarimo dėl EEE narėmis esančių ELPA valstybių būsimų finansinių įnašų į ekonominės ir socialinės sanglaudos Europos ekonominėje erdvėje stiprinimą[2]. Oficialios derybos pradėtos 2022 m. birželio 16 d. Tuo pat metu, tačiau atskirai nuo derybų dėl finansinių mechanizmų pradėta ES ir Islandijos bei ES ir Norvegijos prekybos žuvimi protokolų peržiūra remiantis laisvosios prekybos susitarimų su Islandija ir Norvegija papildomų protokolų[3] nuostatomis dėl peržiūros.

Derybos baigtos derybininkų lygmeniu 2023 m. lapkričio 30 d. parafavus:

- Europos Sąjungos, Islandijos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės susitarimą dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. EEE finansinio mechanizmo (toliau – susitarimas dėl EEE finansinio mechanizmo);
- Europos Sąjungos ir Norvegijos Karalystės susitarimą dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. Norvegijos finansinio mechanizmo (toliau – susitarimas su Norvegija);
- Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos Karalystės susitarimo papildomą protokolą (toliau – protokolas su Norvegija) ir
- Europos ekonominės bendrijos ir Islandijos susitarimo papildomą protokolą (toliau – protokolas su Islandija).

Pridedamas pasiūlymas yra susijęs su susitarimo dėl EEE finansinio mechanizmo, susitarimo su Norvegija, protokolo su Norvegija ir protokolo su Islandija pasirašymu ir laikinu taikymu.

Pagal susitarimą dėl EEE finansinio mechanizmo ir susitarimą su Norvegija, bendras EEE narėmis esančių ELPA valstybių finansinis įnašas į ekonominės ir socialinės sanglaudos stiprinimą už 2021 m. gegužės – 2028 m. balandžio mėn. laikotarpį bus 3,268 mlrd. EUR. Rezultatas grindžiamas Tarybos pateiktais derybiniais nurodymais, kuriuose buvo prašoma a) padidinti EEE narėmis esančių ELPA valstybių finansinius įnašus; b) taikyti ES sanglaudos fondo įnašų paskirstymo schemą; c) suderinti naujų finansinių mechanizmų trukmę su ES sanglaudos politikos priemonių taikymo laikotarpiu (2021–2027 m.); d) įtraukti į remiamų prioritetų sąrašą žaliuosius tikslus ir e) padidinti būsimų mechanizmų įgyvendinimo procesų veiksmingumą.

Tuo pat metu peržiūrėti dvišaliai prekybos žuvimi su Islandija ir Norvegija protokolai. 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. laikotarpiui suteikiamos naujos nuolaidos. Nuolaidos grindžiamos ankstesniais 2014–2021 m. laikotarpio protokolais ir yra proporcingos finansinių įnašų sumai. Numatyta lankstumo priemonė, susijusi su kvotų, neišnaudotų iki laikotarpio pabaigos, perkėlimu. Norvegija taip pat atnaujins žuvų tranzito tvarką, taikomą ES laivams, iškraunantiems laimikį jos teritorijoje.

---

1 OL L 141, 2016 5 28, p. 3 ir 11.
2 Tarybos dokumentas 8365/21 ADD 1.
3 OL L 141, 2016 5 28, p. 18 ir 22.

Siekiant sudaryti sąlygas greitai įgyvendinti ir išmokėti finansinius įnašus ir pasinaudoti tarifų nuolaidomis, susitarimai ir protokolai turi būti laikinai taikomi nuo jų straipsniuose nustatytų datų, kol bus užbaigtos atitinkamos jų ratifikavimo ar sudarymo ir įsigaliojimo procedūros.

Komisija mano, kad derybų rezultatai yra patenkinami, ir siūlo Tarybai priimti pridedamą sprendimą dėl susitarimo dėl EEE finansinio mechanizmo, susitarimo su Norvegija, protokolo su Norvegija ir protokolo su Islandija pasirašymo ir laikino taikymo.

Tai yra įprasta praktika, taikoma keičiant konkrečius galiojančių tarptautinių susitarimų elementus, todėl siūloma nustatyti, kad sprendimų projektų teisinis pagrindas – atitinkami Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) straipsniai: susitarimų dėl finansinių įnašų į ekonominę ir socialinę sanglaudą – SESV 175 straipsnio trečią pastraipa, o prekybos žuvimi protokolų – SESV 207 straipsnis. Be to, SESV 218 straipsnio 5 dalis nurodoma ne tik kaip šių susitarimų pasirašymo, bet ir kaip jų laikino taikymo teisinis pagrindas.

2024/0053 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos, Islandijos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės susitarimo dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. EEE finansinio mechanizmo, Norvegijos Karalystės ir Europos Sąjungos susitarimo dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. Norvegijos finansinio mechanizmo, Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos Karalystės susitarimo papildomo protokolo ir Europos ekonominės bendrijos ir Islandijos susitarimo papildomo protokolo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 175 straipsnio trečią pastraipą ir 207 straipsnį kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) reikia toliau mažinti ekonominius ir socialinius skirtumus Europos ekonominėje erdvėje, todėl reikėtų parengti naują EEE narėmis esančių ELPA valstybių finansinių įnašų mechanizmą ir naują Norvegijos finansinį mechanizmą;

(2) 2021 m. gegužės 20 d. Taryba įgaliojo Komisiją pradėti derybas su Islandija, Lichtenšteino Kunigaikštyste ir Norvegijos Karalyste dėl susitarimo dėl EEE narėmis esančių ELPA valstybių būsimų finansinių įnašų į ekonominę ir socialinę sanglaudą Europos ekonominėje erdvėje. Komisija Europos Sąjungos vardu derėjosi dėl Europos Sąjungos, Islandijos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės susitarimo dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. EEE finansinio mechanizmo. Jis bus sudarytas kaip EEE susitarimo 38d protokolas. Komisija Europos Sąjungos vardu taip pat derėjosi dėl Europos Sąjungos ir Norvegijos Karalystės susitarimo dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. Norvegijos finansinio mechanizmo;

(3) 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. EEE finansinis mechanizmas ir 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. Norvegijos finansinis mechanizmas padės mažinti ekonominius ir socialinius skirtumus Europos ekonominėje erdvėje ir stiprinti EEE narėmis esančių ELPA valstybių ir valstybių paramos gavėjų ryšius;

(4) 2021 m. balandžio 30 d. nustojo galioti atitinkamų laisvosios prekybos susitarimų su Europos ekonomine bendrija papildomuose protokoluose[4] nustatytos specialios nuostatos dėl tam tikros į Europos Sąjungą importuojamos Islandijos ir Norvegijos

[4] OL L 141, 2016 5 28, p. 18 ir 22.

kilmės žuvies ir žuvininkystės produktų ir vadovaujantis tų protokolų 1 straipsniu jos turėtų būti peržiūrėtos. Todėl Komisija derėjosi dėl naujų Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos Karalystės susitarimo ir Europos ekonominės bendrijos ir Islandijos susitarimo papildomų protokolų;

(5) visuose pirmiau nurodytuose susitarimuose ir protokoluose yra nuostatos dėl laikino jų taikymo iki įsigaliojimo;

(6) visi susitarimai ir protokolai turėtų būti pasirašyti Europos Sąjungos vardu su sąlyga, kad jie bus sudaryti vėliau, ir laikinai taikomi,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjungos vardu patvirtinamas Europos Sąjungos, Islandijos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės susitarimo dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. EEE finansinio mechanizmo, Norvegijos Karalystės ir Europos Sąjungos susitarimo dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. Norvegijos finansinio mechanizmo, Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos Karalystės susitarimo papildomo protokolo ir Europos ekonominės bendrijos ir Islandijos susitarimo papildomo protokolo pasirašymas su sąlyga, kad minėti susitarimai ir protokolai bus sudaryti.

Susitarimų ir protokolų, kurie turi būti pasirašyti, tekstai pridedami prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Tarybos generalinis sekretoriatas parengia raštą, kuriuo derybininko nurodytam (-iems) asmeniui (-ims) suteikiami įgaliojimai pasirašyti susitarimus ir protokolus su sąlyga, kad jie bus sudaryti.

3 straipsnis

Su sąlyga, kad jie bus sudaryti vėliau ir kol įsigalios, Europos Sąjungos, Islandijos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės susitarimas dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. EEE finansinio mechanizmo ir Norvegijos Karalystės ir Europos Sąjungos susitarimas dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. Norvegijos finansinio mechanizmo atitinkamai pagal jų 3 straipsnį ir 10 straipsnio 3 dalį laikinai taikomi nuo pirmos pirmo mėnesio, einančio po to, kai šiuo tikslu deponuojamas paskutinis pranešimas, dienos.

Su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau ir kol įsigalios, Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos Karalystės susitarimo papildomas protokolas pagal Protokolo 5 straipsnio trečiąją pastraipą laikinai taikomas nuo pirmos trečio mėnesio, einančio po to, kai šiuo tikslu deponuojamas paskutinis pranešimas, dienos.

Su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau ir kol įsigalios, Europos ekonominės bendrijos ir Islandijos susitarimo papildomas protokolas pagal Protokolo 4 straipsnio trečiąją pastraipą laikinai taikomas nuo pirmos trečio mėnesio, einančio po to, kai šiuo tikslu deponuojamas paskutinis pranešimas, dienos.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja ….

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė